

DVA MALIKA

Sovraštvo najdemo med ljudmi več ali manj vedno in povsod. Vzroki sovraštva so navadno osebni: razžaljena čast, motena posest ali kaj sličnega. Sovražijo navadno le določeno osebo, ki je storila hudo.

Kot verni kristjani vemo, da sovražiti ne smemo nikogar. Dovoljeno ti je, da braniš svojo čast in imetje tudi pred sodiščem. V pravičnem silobranu, ko je v nevarnosti tvoje življenje, smeš nasilnega napadalca brez krivde tudi usmrtiti, ako si drugače ne moreš pomagati.

Moderna doba pa je zastupila naše krščanske duše z neverjetnim sovraštvom. Živimo v okolju, ki sovraštvo naravnost diha. Prišli smo tako daleč, da mnogi sovražijo ljudi, ki jih osebno ni ti ne poznajo in ki jim niso nikdar nič hudega prizadeli.

Vojni čas nam je dal priliko, da smo osebno in neposredno spoznali mnoge ljudi izmed najbolj različnih narodov Evrope in tudi drugih delov sveta. Med njimi smo našli na nekatere izredno dobre ljudi tudi med narodi, s katerimi smo bili v vojnem stanju. Duša se je v dušo našla, ako je veren kristjan srečal vernega kristjana. Bila sta eno srce in ena duša, čeprav različna po jeziku in rodu, in ako jim duše ni zastupilo umetno sovraštvo.

Žal, da so bili to bolj redki primeri. Drugačno pa je bilo srečanje z ljudmi, ki je njih duše otrovala mrznja. Nikoli prej se niso videli, a srečanje z njimi je bilo neprijetno, hladno, večkrat ugodno. To se ni dogajalo samo kadar smo srečavali tujce, ampak tudi kadar smo srečavali rodne brate. Ali ne nosi naša slovenska domovina na sebi znakov sovraštva med njenimi sinovi? Ali ne objokuje premnoga slovenska družina žrtev, ki jih je zahtevalo sovraštvo med rodniimi brati?

Kdo je zasejal v duše seme tako besnega sovraštva?

To sta storila dva malika moderne dobe: nacionalizem in komunizem. Prvi (imenovan tudi nacizem ali fašizem) hujska narod zoper narod, drugi pa je neuteemeljeno razdelil človeško družbo v dva razreda, ki si stojita sovražno nasproti, in na pretekane načine hujska enega proti drugemu — čeprav le on sam resnično ustvarja dva najbolj nasprotujoča si razreda: rablje in sužnje.

Nacionalizem in komunizem sta dva kriva bogova naše dobe, ki jima prižiga kadilo, žal, le premnogo ljudi med nami. Bog pa je na Sinajski gori zapovedal: Jaz sem Gospod tvoj Bog. Ne imej drugih bogov poleg mene!

Krščanska vera odklanja ime novana malika, ker oznanja vero v enega pravega in živega Boga. Odklanja pa ju nadalje tudi zato, ker oznanjata sovraštvo med narodi in ljudmi. Sovraštvo je namreč nezdružljivo s krščanstvom, ki proglašja ljubezen kot svojo, novo, prvo in največjo zapoved in kot ločilno znamenje, po katerem naj se loči kristjan od nekristjana. Po tem bo svet spoznal, da ste moji učenci, ako se boste ljubili med seboj. Tako je Kristus učil. Poglejte jih, kako se ljubijo! Tako je svet govoril o prvih kristjanih.

Ali ni vsega tega zapopadel že Prešeren, ki je v svojem »Krstu

«Pridi za menoj!»

Vzdolž Genezareškega jezera stopa božji Zveličar med skrbnimi ribiči. Tu mečejo vsi srečni bogati plen iz svojih mrež. Tam ob obali popravlja pred svojo hišo raztrgane mreže stari Zebedej s svojima sinovoma Jakobom in Janezom. Druga dvojica bratov, Simon in Andrej pa sta to nadležno deo že opravila in sedaj poskušata svojo srečo ne daleč od obale. Obrežje jezera oživljajo mnogi ribiči s svojimi raznolikimi čolni. Vsi so ribiči, drug drugemu enaki. Toda Gospod gre mimo njih in samo dvojicama bratov podeli veliko milost, visoko odlikovanje, apostolski, duhovniški poklice: »Pridite za menoj!« Kdaj in kako so si to čast zaslužili? Preprosti genezareški ribiči so prišli k božjemu klicu in že plujejo na obalo, pustijo svoje mreže in se za vedno pridružijo Mojstru. Druga dvojica ni pustila samo mrež, ampak celo starega očeta Zebedeja in sledi Jezusu. Te žrtev niso bile majhne. Velike mreže in čolni so bili zanje bogastvo. Ni imel namreč vsak svojega lastnega ribolova in svojih čolnov. Vse to puste radi njega, ki jih kliče. Tudi družino, lastno hišo in rodno vas zapuste in se stavijo popolnoma Gospodu na razpolago. Sveti Gregor Veliki pravi: »Mnogo je zapustil, kdor si ničesar ni pridržal: mnogo je zapustil tudi oni, ki je sicer malo imel, pa je tudi to zapustil.«

Tudi med malim slovenskim narodom je že marsikdo prišel klicu božjemu, pustil zamotane in raztrgane mreže sveta in se za vedno pridružil Gospodu. Malokateri narod je preživel med drugo svetovno vojno tako hude čase, kot jih je prav naš narod, Benjamin med evropskimi narodi. Nešteto mladih, upolnih življenj je položil Bogu na oltar kot žrtev krvavega verskega preganjanja. »Kri mučencev, seme novih kristjanov.« Molimo, da bi dobri Bog obudil za to drago ceno mnogo misijonski poklicev.

ki bodo ponesli vero naših mučencev, vero naših prednikov, vero slovenskih mater onim, ki hrepene po luči Kristusovega evangelija. To naj bo naše maščevanje za vse nad nami storjene hudobije in za vso nedolžno prelito kri.

Brezbožni komunizem se je nad našimi misijonišči še posebno razdivjal. Čim svetlejši in čim višji so ideali, tem bolj se zaletuje vanje.

Po naših velikih misijonarjih (n. pr. Baragi, Knobleharju in p. Baptistu Turku) se je naša vera in kultura presajala v vse dele sveta. Spoznali so nas tuji narodi kot milo ljuben ter na visoki kulturi stoječ narod. Pred imenom »Abuna Soliman«, kar pomeni: »Naš oče, knez miru«, — se še danes odkrijejo črni Osrednje Afrike. Slava našim velikim možem, knezom miru! V zadnjih dveh letih pa je naša dežela postala med vsemi narodi najbolj razvita. Pogan v zakotni Afriki zmaje za glavo, če mu izustiš besedo Jugoslavija. Pozna jo po tem, da je to dežela, kjer ni svoboda za dobre, da je to dežela, kjer se preliva nedolžna kri.

Toda zastoj se trudi uničiti delo božje. Že med tem časom so očeli slovenski misijonarji v misijone in se pripravljajo še drugi, da kmalu odidejo. Misijonski naraščaj pa se pripravlja v tujini na ta vzvišeni poklic. Prosimo Boga, da si izbere med našim narodom veliko vnetih delavcev za svojo žetev, zakaj polja so že zrela, a žanjev je mnogo premalo.

Mladi duhovniki, bogoslovci in dijaki z maturo, ki žele postati borci Kristusa Kralja v prvih vrstah, kakor tudi zdravi fantje od 15-30 let, ki bi radi postali misijonski bratje, sodelavci na misijonskih poljih, bodo dobili vsa potrebna pojasnila, če se obrnejo na naslov:

HERZ-JESU - MISSIONSHAUS
MILLAND BRESSANONE (Prov. Bolzano). Dr. Kladnik.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Letopis ljubljanske škofije

Ljubljanska škofijska pisarna je izdala ob novem letu letopis — seznam vseh duhovnikov v škofiji, iz katerega je razvidno, da je v zaporu 21 svetnih in 5 redovnih duhovnikov, 14 duhovnikov je pogrešanih, 52 duhovnikov pa je brez dušnega pastirja.

Dobri duhovniki v ječah in duhovnije brez dušnih pastirjev zelo zgovorno pričajo o naklonjenosti vlade do vere.

Diplomati pri sv. maši

V Moskvi je ena sama katoliška cerkev, v kateri se vrši katoliško bogoslužje in se daruje sv. maša. To je kapela sv. Ludovika na francoskem poslanstvu. Oskrbuja jo ameriški duhovnik George Laborge. Ko je bilo tam toliko diplomatov iz vsega sveta na konferenci, se jih je lepo število udeleževalo sv. maše v tej kapeli. Med njimi sta bila francoski zunanji minister Bidault in ameriški poslanik Murphy, politični svetovalec za Nemčijo. Vseh oseb,

pri Savici nedosežno lepo zapisal:

da smo Očeta enega sinovi, ljudje vsi bratje, bratje vsi narodi, da ljubiti moramo se, prav'uk njegovi.

Velikonočni prazniki nas pozivajo, da se odpovemo novodobnim malikom ter ohranimo zvestobo Bogu ter veri, katero je razodel, in ljubezni, katero je zaukazal.

ki so se udeleževalo nedeljske sv. maše, pa je bilo do tisoč.

Prva nuna doktorica

Na praški univerzi je prvič v njeni zgodovini bila promovirana za doktorico redovnica sestra Marija Eva Nejezova, profesorica fizike in kemije.

Fatima

Na tej božji poti svetovnega slovesa se vršijo velike priprave za proslavo 30. obletnice prikazovanj Matere božje. Iz vseh dežel se javljajo romarji.

Dolgo romanje poljskih sirot

V Honolulu, glavnem mestu Havajskega otočja, je prispela ladja, ki vozi 50 poljskih sirot iz Yokohame na Japonskem v San Francisco v Kaliforniji. Spremljajo jih neki belgijski jezuit in par švicarskih sester. Deklice so Rusi odpeljali v Sibirijo. Angleži so jih nato prepekljali v Indijo. Od tu so prispeli na Japonsko, da so jih sedaj poslali v Ameriko, kjer upajo, da bodo v Pensilvaniji dobile novo domovino. To je nov prizor s križevnega pota poljskega naroda.

Krščanska dobrotelost na Češkoslovaškem

Ameriški katoličani pomagajo tudi na Češkem. N. C. W. C. je s pomočjo češkoslovaškega episkopata pomagal urediti življenje v čeških mestih, ki izgledajo sedaj kakor pred vojno. Povsod pa to ni bilo mogoče, ker so nekatera mesta in še bolj vasi prehujo poškodovane.

Trpe pomanjkanje mila in zato je precej razširjena srbečica. Računajo, da je 66% češkoslovaškega prebivalstva okuženega od jetike. V Pragi se po svoji neutrudljivi dobrotelosti odlikuje posebno pater Edvard Oliva. Njegova skrb je posvečena predvsem zdravljenju dveh velikih ran sodobne Prage: prostitucije in mladinskega zločinstva.

Božja pot zatrta

Svicarski listi poročajo, da so v Lvovu zasedbene oblasti spremenile v vojaški muzej cerkev Marije Device v Ličakovu, ki je znana božja pot, kamor so prihajali romarji iz vse Poljske. Lvovsko ljudstvo je jasno pokazalo svojo nevoljo zaradi tega, ali seveda zaman.

Komunistični mlini meljejo počasi, a gotovo in zmaljejo vse, kar Bog sam dopusti in dokler on sam mlinov v prah ne zdrobi.

Naravno življenje

in

„Jaz nisem gospod župnik, ampak tovariš župnik.“

Večkrat smo zadnja leta slišali, kako bo novo življenje lepo, svobodno, najbolj naravno in zato človeku najbolj primerno. Lepe besede! Če smo pa to novo življenje, ki se nam je obljubljalo, pogledali nekoliko bolj od blizu, se nam za človeka ni zdelo najbolj naravno. Poudarjamo za človeka. Marsikaj je namreč naravno za rastlino in za žival, ni pa več naravno za človeka, kajti človekova narava je nekoliko drugačna kakor narava rastline in živali. Marsikaj je za žival naravno, kar je za človeka odvrtno.

Da se volkovi trgajo med seboj za plen in se tudi med seboj pokončajo, je za volkove naravno, ker so zverji z divjimi nagoni, ne bilo bi pa tako življenje naravno za človeka, ki ima pamet, zlasti pa ne za kristjana, ki ima pamet razsvetljeno po božjem nauku. Za človeka je naravno, če živi po večni postavi, ki je zapisana v njegovo srce. Ta postava so božje zapovedi. Če spada k naravi cvetlice, da rase, cvete, diši in žari v lepih barvah; če spada k naravi psov, da lajajo in dirjajo za divjačino; če spada k naravi vina, da je tekoče in ima alkohol v sebi in ti pamet vzame, ako je pri pitju ne rabiš — spada k naravi človeka, da veruje v Boga in ga moli, da živi v spoštovanju in ljubezni do svojih staršev, da ne sovraži bližnjega in mu ne grozi ne s smrtjo ne s kakim drugim zlom, da se varuje razuzdanosti, da spoštuje lastnino svojega bližnjega, ne laže, ne obrekuje in še marsikaj drugega.

Nekateri se potegujejo za človekovo naravno življenje, pa pri tem nič ne mislijo, kaj je prav za prav za človeka naravno, in tako pridejo do tega, da človeka izenačijo z živaljo in pravijo, da je to človeku naravno. Do tega nesrečnega konca je prišel komunizem, ki je zavrgel večne postavbe božje, po katerih bi moral človek živeti, in je tako spremenil človeka v žival, kar komunizem tudi sam prizna, ko trdi in uči noč in dan vse, ki ga hočejo ali pa morajo poslušati, da je človek iz opice in da je seveda zato opica. Če bo človek živel po naravi živali, n. pr. opice, se bo v resnici le malo ločil od nje, pa to ne bo za človeka naravno, ampak protin naravno in zato njegovo življenje tudi srečno ne bo. Seveda tudi svobodno ne, ker bo suženj svojih nagonov in še raznih drugih sil, ki ga bodo vklepile v svoj jarem, kar bo polagoma in postopoma spoznal. Če komunizem torej poudarja naravno, pa pri tem zametuje, kar je

človeku najbolj naravno in zanj tudi najbolj odlično, namreč da ima neumrljivo dušo, trdi nekaj, kar za človeka ni naravno, ampak so si pač komunisti in njihovi preroki na celem in lepem izmislili, ne da bi mogli to dokazati. Pač pa je to komunistično prizadevanje za naravno življenje, ki želi končno človeka spremeniti v opico, v zvezi z vsem drugim komunističnim prizadevanjem, da bi odtrgali človeštvo od Boga in od postave božje. To so že znane in stare stvari, ki jih poznajo že vsi ljudje, ki se za svet vsaj malo zanimajo.

Čudno je torej tem bolj, da je pred kratkim neki komunistični list prinesel pismo nekega antifašističnega duhovnika iz Brd, kjer piše, kako bo v svobodi, ki se bliža Brdom, lepo, ko bodo ljudje lahko kar najbolj naravno živeli. Poleg tega je tako pisanje za duhovnika še posebno čudno, ko mora vendar duhovnik ljudi voditi ne samo k temu, kar je naravno (pa ne v komunističnem smislu), ampak predvsem k temu, kar je nadnaravno, t. j. k Bogu.

Sicer pa je za neznačajnega človeka naravno, da s trinogom hliči. Tako je tudi naravno, da vsak plačanec služi gospodarju.

OKNO V SVET

PO MOSKOVSKI KONFERENCI. Predsednik Truman je sprejel na tajni seji zunanjega ministra Marshalla, ki se je vrnil iz Moskve. Marshall je Trumanu poročal o moskovski konferenci. Navzoči so bili tudi drugi predstavniki ameriške vlade. Za javnost je Marshall govoril na radiu: podrobno je opisal delo na moskovski konferenci in poudaril, da je treba neuspeh v glavnem pripisati Sovjetski Zvezi.

DE GAULLE VZBUJA SKRBI. Gibanje generala De Gaulle-a v Franciji, ki ima baje precej odziva, dela sive lase levičarskim strankam, posebno komunistom, ki pozivajo delavce, naj se združijo in organizirajo proti »reakciji«.

ODBITA PONUDBA italijanski »Uomo Qualunque« je ponudil krščanski demokraciji, naj bi se pri prihodnjih upravnih volitvah v Rimu združili in skupno nastopili. KD je ponudbo odbila.

KITAJSKI KOMUNISTI POZITAJO CERKVE! Kitajska tiskovna agencija poroča, da so komunisti v pokrajini Jehol sežgali katoliške cerkev. Ob tej priliki so našli smrt tudi nekateri katoliški kitajski duhovniki.

SENAT ODOBRI. Ameriški senat je s 67 glasovi proti 23 odobril posojilo 400 milijonov dolarjev, ki jih je Truman obljubil Grčiji in Turčiji. Veliko začudenje je vzbudila izredna naglica, s katero je senat odobril zakonski načrt.

ŽRTVE V TEXAS CITY. Ameriški Rdeči križ je izjavil, da znašajo do sedaj žrtve velikih eksplozij v Texas City 744 mrtvih in 3000 ranjenih.

JAPONSKE VOLITVE. Volitve v japonski parlament so prinesle sledeče izide: socialni demokrati 142 mest, liberalci 133, neodvisni 31, razne stranke 29, komunisti 4. Ameriški vrhovni poveljnik na Japonskem Mac Arthur je čestital japonskemu narodu, ker je volil za »zmerne« in se odvrnil od skrajno levičarskih tokov.

IZGON NEMCEV IZ POLJSKE se bo zaključil s 1. junijem, je uradno izjavila poljska vlada. Preselitev se bo izvedla točno po načrtu.

Izšel je „Pastirček“

SVOBODA POUKA. Italijanska ustavodajna skupščina je izglasovala 27. člen ustave, po katerem imajo zasebniki pravico ustanavljati šole in vzgojevališča. S tem členom so zavarovane zlasti katoliške zasebne šole.

KRALJEVA DRUŽINA SE VRAČA. Angleška kraljeva družina se vrača s svojega potovanja po Južni Afriki. Med potjo se bodo ustavili na otoku sv. Helene, kjer je 5. maja 1821. umrl v izgnanstvu Napoleon.

JUGOSLOVANSKA PETLETKA. Maršal Tito je predložil Narodni skupščini petletni načrt za obnovo vsega jugoslovanskega gospodarstva. Pri tem je izjavil med drugim: »Načrtno gospodarstvo je nerazdružljivo povezano z novim družabnim redom in k temu teži petletni načrt. V naši deželi se bo dal bolje izvesti, ker pri nas so industrija, rudniki in prirodni zakladi last ljudstva. Zasebno podjetje bi moralo tvoriti del tega načrtnega gospodarstva, ki bo kot v Rusiji onemogočilo vsako krizo«.

ČEDNA PLAČA. Glavni tajnik OZN Trygve Lie ima za svojo službo letno plačo 40 tisoč dolarjev ali 16 milijonov lir. Najnižja plača uradništva pri OZN je 1880 dolarjev letnih (nekaj čez pol milijona lir). S takimi plačami se že da živeti — in veliko, veliko govoriti. Svet bi smel od tako plačanih gospodov pričakovati vsaj to, da se ne bodo dali podkupiti.

IZREDNO ZASEDANJE OZN. Organizacija združenih narodov je začela 28. t. m. svoje izredno zasedanje, pri katerem se bo obravnavalo palestinsko vprašanje. Za predsednika je bil z veliko večino izvoljen brazilski zastopnik Osvaldo Aranha. Zidovska agencija je zahtevala, da bi smela biti uradno zastopana na zasedanju OZN, toda niso ji ugodili.

BLAGOR NJIM! Neka ameriška znanstvena odprava je naletela v Južni Ameriki med Kolumbijo in Venezuelo na neko indijansko plemo, ki ni še nikdar videlo belcev in živi, kot so živeli predzgodovinski ljudje v kameniti dobi.

Krščanska demokracija zmagala v Gorici

V Gorici so se vršile volitve v delavske sindikate. Z lepo večino so zmagali kandidati krščanske demokracije.

Nezadovoljnost raste

Iz vse dežele prihajajo neprestano vesti, kako raste nezadovoljnost slovenskega ljudstva po vsej coni B. To se je pokazalo pri volitvah, a tudi na mitingih vedno bolj nasprotujejo bivši gorečniki OF sami raznim predavateljem, ki bi se vedno radi dopovedovali, da je mleko črno in da so saje bele.

V gorški okolici si funkcionarji OF sami pravijo na ušesa: »Veš, ne bo dobro. Saj se mi je zdelo že prej, da iz naše reči ne bo nič. Bojimo se dneva, ko odidejo Amerikanci. Z njimi pojde tudi naša Amerika. Redili so nas in še naše prešiče. Nikdar nam ni bilo tako dobro.«

Krompir gnije v coni B

V hribih cone B so ljudje brez denarja in vsega in mnogi ljudje v večjih središčih in mestih stradajo — na stotine kvintalov krompirja (samo v eni vasi cone B 300 q) pa gnije. Ljudstvo vedno bolj toži, da »ljudska« oblast nima za ljudstvo niti trohice sreče.

Pošta gre po polzevo

Iz Jugoslavije prihajajo vesti, da rabi pošta tja po več tednov in včasih po več mesecev, ali da se zelo pogosto tudi zgubi. — Tisti jugoslovanski dopisniki, ki so navdušeni za svojo »brezhibno upravo«, so prepričani, da so tega nereda krivi zapadni reakcionarji, ki zavajajo FLRJ njeno ljudsko oblast in progresivne pridobitve.

Ljudje, ki poznajo komunistično slabo vest in iz nje izvirajočo nezaupnost ter strogo cenzuro — in morda tudi stikanje za vsako tiskano ali pisano besedo pri preiskavah do gole kože na blokih, pa vedo, zakaj pošta ne prihaja ali le po polzevo dospe na cilj.

Sitnarjenje na blokih

Če bereš komunistične časopise, boš mislil, da delajo zavezniki našim ljudem strahovite sitnosti.

Če govoriš z ljudmi, boš pa vedel, da delajo potnikom kar neverjetne sitnosti in škodo celo na zdravju in življenju — vprav komunistični obmejni stražniki, ki do ljudi svojega lastnega rodu nimajo prav nobenega človeškega ozira.

Največji misijonar?

Po coni B kroži naslednja šaljiva zgodbica, ki si jo je izmislila ljudska duhovitost.

Maršal Tito pride pred nebeška vrata in sv. Peter mu jih na stežaj odpre ter mu poišče lep prostor v nebesih. Kristus je radi tega Petra pograjal, da bi ne smel pustiti v nebesa človeka, ki obsoja škofe, zapira duhovnike, ovira versko življenje, širi komunizem in tepta najbolj

osnovne človeške pravice. Peter pa se zagovarja, češ da se nihče ni toliko ljudi prakical v cerkev in toliko ljudi sprebrnil in da še nikoli niso ljudje toliko molili in da cerkve še niso bile nikdar tako polne kot prav pod Titovo vlado in da zato pač zasluži lep prostor v nebesih. Se sv. Frančišek Ksaverij ni toliko ljudi sprebrnil kot maršal Tito, zato je postal največji misijonar novih časov.

Ta šala kaže eno stran svetinje, druga je pa vse bolj tragična. Na drugi strani je prikazano propadanje vere in morale pri mladini, ki je up vsakega naroda in se zdaj FLRJ z vprav satansko načrtnostjo kvari.

Cedijo se jim sline, ker se bojijo, da klobasa zgine

Za kaj je »reakcionarna« vlada ZVU z njenimi »kolonialnimi« načini le dobra? Odgovor beri v članku Primorskega dnevnika z dne 17. aprila 1947 »Obnove na Gorškem«, kjer stoji črno na belem: »Pričakujemo, da bo ZVU izpolnil svojo obljubo, ki jo je dala v septembru 1945, da bo obnovila vse vasi in hiše.« — Hitite torej zavezniki, da še zadnji hip pozidate vse vojne razvaline! Razni NOO vam ne bodo več meali polena pod nogo, kakor so to delali v letih 1945 in 1946 po »modrem« nasvetu OFarskih funkcionarjev iz Trsta, za katerimi so zvesto trobila vsi funkcionarji po naših vaseh. Danes pa ravno ti funkcionarji na vse kriplje silijo, naj ZVU vsaj njih hiše pozida; drugi vaščani naj čakajo obnove od strani Jugoslavije.

Veselo žvižga, ko gnezdo podira, a joka, ječi, ko iz njega zleti pokvarjeni rod!

Povojni človek si domneva, da je treba zavreči vse izkušnje in pridobitve preteklosti ter začeti na vsej črti z novim življenjskim redom. Tudi družino hoče preurediti. Zato se je zagnal proti neločljivosti zakona, kot da bi ta bila posebno kvarna družinskemu življenju in sreči človeške družbe. Celotno v Italiji je ustavodajna zbornica z volivnim manevrom levicarskih strank izglasovala z večino 3 glasov, da izgine iz ustave beseda »neločljiv« zakon.

Ali bo ločljivost zakona prinesla res srečo človeški družbi? To bi se koncem koncev reklo, da Kristus ni dovolj poskrbel za človeka, ko je uzakonil neločljivost zakona. Kako se ti novi postavodajalci motijo, jih bo poučila bridka izkušnja, kakor je že mnoge izučila. Ločljivost zakona izpodje pri korenini drevo človeške družbe, razdere podlago družbe: družino.

Taki novodobni postavodajalci opravljajo delo brezsrčnega dečka, ki umori v gnezdu valečo ptičko, ki ujame v zanko mladicem hrano donasajočo lastovico, ki stika po

grmovju za gnezdi in jih s kruto roko razdira, ki uniči čebelni panj s tem, da mu odvzame čebelo-matice. Vse to se olikanim ljudem zdi brezsrčno, a razdirati človeško družino se jim zdi čisto v redu. — Bodo že prišli k pameti, ko se bodo stregali in bodo morali ugotoviti, koliko je vreden rod, ki ni rasel iz resne krščanske zakonske zveze.

V Boliviji je bila razporeka izglasovana 15. aprila 1932. Danes v istem parlamentu ugotavljajo škodo, ki jo je prinesla deželi ta »nesrečna konstitucija«, in zahtevajo, da se z novo postavbo prekliče in popravi usodna napaka, ki je omajala ves bolivijski narod v njegovih temeljih.

Nekaj knjižnih novosti

Zavezniška šolska oblast je izdala spet novo slovensko knjigo: ČITANKO za slovenske nižje srednje in strokovne šole. Knjiga obsega 320 strani in je izšla pri Lukežiču v Gorici. Za uvedbo prireditelj postavil zelo primerni izrek A. M. Štomška o »ljubem, lepem in poštenem slovenskem jeziku«. Knjiga je razdeljena v tri dele in obsega čitavo tresh let. Sestavki v vezani in vezani besedi so zelo primerno in okusno izbrani in razvrščeni; v njih so zastopani skoraj vsi pomembnejši slovenski pesniki in pisatelji. Odlično mesto imajo tudi primorski književniki in narodno pesništvo. Na koncu je dodano še nekaj popljudno-znanstvenih sestavkov (o radurju, zemeljskih zakladih, o zlatu, denarju, elektriki i. p.), ki so uporabni zlasti za strokovne šole. Čitanko bo vzel v roke z užitkom tudi vsak odrasel človek.

Izšla je MLADA SETEV, štev. 2-3, cena 75 lir, za dijake 50. Vsebinsko je zelo pestra in bogata. Toplo priporočamo!

Na razpolago je majniška številka deklisnega vzgojnega lista ČISTI VIRI z zelo lepo vsebino. Dobi se v stolnem župnišču. Stane 20 lir. Vsako katoliško dekle mora seči po tem listu.

Darovi

Iz Sempetra 150; iz Kostanjevice 300; Urhu, da se spet oglasi, 500; stari očka iz Volarjev v razsvetljenje nevednim 100; članica Mar. družbe v Trstu 100; neka gačna pri Sv. Antonu 100; preplačila Mar. družbe v Trstu 50; N. N., da bi ljudje pri smarnih spoznanjih, da Marija sama zahteva v katoliške hiše katoliški list, 500; iz Srpenice s željo, da bi nam list bil še dolgo vodnik in tolažnik, 1000; N. N. iz Srpenice 200; iz Loga Črezsoškega 100; N. N. 350; preplačilo 57; iz Brji 100.

Odgovorni urednik

msgr. ALOJZIJ NOVAK

Tisk. G. Lucchi - Gorica

Tiskano z dovoljenjem A. I. S.

DOMAČE NOVICE

PRVI MAJ

V GORICI je potekel tako mirno, kakor da bi se hoteli vsi delavci enkrat zares dobro odpočiti. Celo pijančki, ki se navadno mučijo z vinsko kapljico do poznih večernih ali jutranjih ur, so po tem dnevu odidha z lahkoto našli dom in posteljo. Demokrščanski delavci so imeli pri Sv. Ignaciju sv. mašo in pridigo o Kristusu delavcu.

V TRSTU sta naditalijanska UAIS in nadslovenska sestra SIAU priredili na predvečer — po petju in vpitju sodeč — bolj italijanski kot slovenski pobarvano veliko baklado, na praznik sami pa svečano zborovanje na Velikem trgu, nato sprevod po mestu in popoldan telovadni nastop.

Baklado sta motili dve bombi. Vrgli so ju vročerkvni Italijani, o katerih ne vemo, ali jih je nagnil k temu terorističnemu dejanju bolj spomin na fojbe in na bombe prejšnjih let, ali pa groza ob misli, da bi morali priznati Slovincem v Trstu popolno enakopravnost. Gotovo živijo v prepričanju, da ima vsak človek s Sicilije v Trstu več domovinske pravice kot Slovenec z Opčin ali iz Sežane.

V sprevodu smo prvič videli italijansko zastavo brez zvezde, dočim je slovenski zastavi za pot med slovensko ljudstvo še vedno nujno potrebna kot propustnica rdeča zvezda. V vrstah so korakali člani stavkovnega odbora, ki jih še vedno zasleduje policija. Očividno se ji pa vendar smilijo, ker taki za delavske koristi vneti odbori ne morejo v nobenem primeru delovati v FLRJ; saj tam delavci ne smejo imeti nobenih zahtev ali želj po kakem zbol-

šanju gospodarskega položaja. Zato jim zaveznika policija ni marala greniti najlepšega praznika v letu. Praznik, ki je poleg tisočev prisiljenih poštenjakov dvignil na noge vse prostovoljne pretepače, ni mogel ostati brez pretefov in obvezanih glav.

Jobovsko potrpečljiva policija je s samaritanskim prizadevanjem blačila razbeljene glave z mrzlimi curki. Tako je hvalevredno prepričala, da bi se v osmni »praznični« vršile kake veličastne pogrebne slovesnosti novih rdečih ali antirdečih mučencev.

Ker je najbrž le malo gorečnikov, ki si želijo takih mučenških venec, so udeleženci po večini policiji za njeno hladilno in pomirjevalno delo hvaležni, čeprav je neko časopisje napada in ji očita surevost in pristransko ravnanje.

Zavezniki so se spet prepričali, da nobena SIAU in nobena UAIS ne bo mogla doseči, da bi Slovenci in Italijani zares mirno skupaj živeli. Celotna »najkulturnejša« dame so razodevale prav pobalinsko sree — in ameriški vojaki so zgubili tudi do italijanskega življa precej spoštovanja.

V Trstu bo treba ustanoviti novo visoko šolo, kjer bodo bodoče redove učili, kako morejo različni narodi v bratovski ljubezni in popolni enakopravnosti skupaj živeti. Ena učeniška stolica bo imela to nalogo, da pouči Tržačane, da imajo ljudje iz tržaške okolice v Trstu več domovinske pravice kot n. p. ljudje iz Kalabrije.

Težava bo z rektorjem te univerze. Morda se bo za to žrtvoval kak Svicar.

V ljudstvu je še veliko zdrave pameti. Kdaj bo prišla spet vsaj toliko do veljave, da pametni ljudje ne bodo dajali iz strahu nespametnim potuše?

Hlapec Ferjan

Bilo je v začetku avgusta. Nekoga jutra navsezgodaj je nesla Milka klepalo, babice s klepačem, na hrib h kovaču v popravilo in se je potila zaradi strme poti in težkega bremena. Nenadoma je zaslišala za seboj korake. Ko se je ozrla nazaj, je zagledala Ferjana, ki je bil na isti poti na Dolinarjevo senošet na planini. Deklica se je malo stresla, Ferjan pa je zaklical že od daleč:

»Dobro jutro, Milka, zgodaj si ganeš na poti! Težko nosiš, kajne-da?«

»Že gre,« je odvrnilo dekle, »a spotila sem se le, ker je tako strma pot.«

»Milka, daj železje meni, da ga nesem — se malo odpočiješ,« je rekel Ferjan.

»O ne, nikakor ne, Ferjan,« se je branilo dekle, ko je še bolj zardelo; »lahko bi naju kdo srečal in tedaj bi prišla oba v zadrego.«

»Ne bodi nespametna! Vsi ljudje vedo, kako trdo življenje imaš pri Hudovernikovih in da ti nalagajo več, kot zmorejo tvoje moči; sicer pa vendar ne bo nič slabega, če ti malo odvezam breme. In srečal naju tudi nihče ne bo, saj je še pre zgodaj.«

Dekle se je še vedno branilo, ko je pa Ferjan le silil, ga je pogledalo odkritosrečno v oči in reklo:

»Da, težko je že, to železje. Če si že tako dober in mi za nekaj časa pomagaš nesi, pa lepo prosim; višje zgoraj bom že nesla zopet sama.«

Položila je klepalo na tla in Ferjan ga je krepko vzol v roke; nato sta korakala vstric. Milka bi rada kaj govorila, toda v svoji bojazljivosti ni prav vedela, kako naj bi začela z razgovorom. Tudi Ferjanu se je videlo, da ne najde pravih besed svojim mislim. Tako sta hodila skoraj pol ure molče po hribu navkreber, dokler nista prišla do tak imenovanega Mrzlega studenca. Tam je Ferjan odložil breme in izjavil, da morata malo počivati. Vzel je iz torbe kruh in slanino in pevalil dekle, naj prigrizne tudi ona, da bosta potem brez nevarnosti pila iz studenca. Ko sta že nekaj časa sedela ob vodi, se je Ferjan odkašljal in rekel:

»Milka, že davno sem hotel s teboj spregovoriti na štiri oči besedico, toda nisem si še upal. Danes ne morem več odlašati. Ne maram na dolgo slepomišliti in govoriti praznih besed, ampak hočem prav na kratko povedati, kar mi leži na srcu. Glej, že davno je moja misel

in moje hrepenenje, da bi spravil toliko skupaj, da bi si mogel kupiti kako kmečko posestevico. Da bi postal samostojen kmet, in sicer na svojem mestu, to bi bil moj vzor. Sedaj imam prihranjenega že čez tisoč goldinarjev in v nekaj letih bo dvakrat toliko — če Bog da — in potem bi poskusil. Če pa postane gospodar, tedaj potrebujem nujno tudi gospodinjico, ki bi mi podpirala tri vogle pri hiši in pomagala pri gospodarstvu in malo tudi name gledala. Milka, že več tednov sem te opazoval in videl, da si pridna in gospodinjica in da imaš angelsko dobro sree. Uvidel sem tudi, da imam samo tebe rad in nobene druge. Sicer ni še čas, da bi mislil na ženitev, toda rad bi bil za vsak primer na gotovem. Zato sem spregovoril. Zdaj govori ti!«

Dekle je zardelo do ušes. V zadregi je menecalo predpasnik in vse zmedeno je zajeceljalo:

»Toda Ferjan, starih ljudi vendar ne morem pustiti!«

»Milka,« je rekel hlapec, »gledati moraš tudi nase samo; sploh sta Hudovernikova že okrog sedemdeset let stara in ne bosta večno živela. In jaz bi itak moral še nekaj časa počakati s to zadevo.«

»Toda jaz sem brez vsakega denarja, uboga sem kot cerkvena miš;

strie Šmon je že večkrat rekel, da ne bom od njega niti beliča.«

»Če bi bila bogata kmetka hči in bi imela podedovati kako premoženje, bi se te ne upal vprašati; veliko ljubša si mi uboga. Saj se vendar ne mislim poročiti z denarjem, ampak s teboj. Sploh pa moraš dobiti od Hudovernika na vsak način svoje plačilo.«

»Toda, Ferjan,« je pripomnila deklea boječ, »če bi ne bilo s tem nič še nekaj let, je vendar greh, že zdaj sklepam, znanje.«

»Milka, saj sem ti že povedal, da hočem biti le gotov, da te ne izgubim. Če mi oblubiš, da počakaš name, tedaj mi je dovolj. Ne bom te nikdar nadlegoval, nikdar obiskoval ali hodil pod okno, nobene nespodobne misli ne bom gojil do tebe, temveč hočem ravnati s teboj kot z nečim svetim. Nikdar se ne bova na samem shajala, toda misel nate me bo spodbujala, da bom še bolj varčeval in si prizadeval biti še boljši. Ali si s tem zadovoljna?«

Dekle si je pokrilo obraz z rokami in zaplakalo.

Ferjan je sedel nekaj časa tiho poleg jokajočega deklice. Nato je zaprosil:

»Daj, Milka, bodi tako dobra, reci mi besedico! — Kako je s teboj?«

»Sama ne vem,« je zašepetalo dekle.

»Ali me ne maraš?« je pozvedoval boječ.

»Če te maram, Ferjan? Od sree rada bi te imela!« je zagotavljalo dekle; »bojim se le, da bi z menoj slabo naletel, — ko sem pa tako uboga in preprosta. In če bi te storila nesrečnega, bi bilo to zame najhujše! Ti si bil z menoj dober in prijazen kot še noben človek na svetu razen moje matere. Že dolgo sem se rada ozirala za teboj in vse dni molila k ljubemu Bogu, naj te stori kdaj prav srečnega!«

»Torej me imaš tudi malo rada, Milka?«

»Odkar je umrla moja mati, nisem imela še nikogar raje kot tebe.«

»Že vidim, da spadava skupaj,« se je radovolj Ferjan, »sedaj pa mi moraš tudi dati svojo besedo.«

»Če bi te le mogla osrečiti!« je vzdihnilo dekle.

»Nad vse srečen bi bil poleg tebe. Hočem si prizadevati in vse storiti, da te tudi zaslužim. Ti pa mi moraš oblubiti, da mi ostaneš zvesta in počakaj name.«

»Počakam te tudi dvajset let in še dalje, če je treba. Ne maram nikogar drugega kot tebe in lahko si prav gotov, da ti bom držala svojo besedo. Če ljubi Bog ne bo dopustil, da bi prišla skupaj, potem se sploh ne poročim.«

(Nadljevjanje)